

OBSAH

PŘEDMLUVA	3
-----------------	---

OBSAH	4
-------------	---

STRUKTURA CVIČEBNICE A JAK S NÍ PRACOVAT	8
---	---

ÚVODNÍ SEZNÁMENÍ S TESTEM ZSV SCIO	9
---	---

Základní charakteristika testu.....	9
Výběr řešení v úlohách.....	10
Jak vyplňovat záznamový arch	10
Odpovědi na úlohy	10
Bodování a výsledek testu.....	10
Percentil.....	11
Výsledek uchazeče	11
Poměr přijatých a přihlášených	11
Individuální analýza	11
Několik aspektů srovnávacích testů	11

NÁRODNÍ SROVNÁVACÍ ZKOUŠKY A CO O NICH POTŘEBUJETE VĚDĚT	12
---	----

V čem se NSZ liší od běžných přijímaček?	12
NSZ vyrovnávají příležitosti pro tělesně či smyslově handicapované uchazeče	12

PŘÍPRAVA NA TEST ZSV SCIO	13
---------------------------------	----

Úvodní orientování se v testu aneb na co se připravit.....	13
Cíle přípravy	13
Plán přípravy (nejen na testy ZSV)	13
Jak pracovat s oddíly, obory a s jednotlivými úlohami	14
Obecný postup při řešení testu ZSV naostro	14
Typy pro domácí přípravu	15

PSYCHOLOGIE	17
-------------------	----

Úvod do psychologie	18
---------------------------	----

Co je to psychologie	18
Z historie psychologie	18
Obory psychologie	18
Doporučená literatura	19
Úlohy k procvičení	19

Základní pojmy v psychologii.....	22
-----------------------------------	----

Psychické jevy	22
Vnímání	22
Učení	22
Myšlení	22
Paměť	23
Doporučená literatura	23
Úlohy k procvičení	23

Psychologické směry	27
---------------------------	----

Dynamická psychologie	27
Behaviorismus	27
Gestalt psychologie	27
Humanistická psychologie	27
Kognitivní psychologie	27
Biologický směr	28
Doporučená literatura	28
Úlohy k procvičení	28

Psychologie osobnosti	30
-----------------------------	----

Rysový přístup	30
Dynamické teorie	32
Humanistické teorie.....	32
Doporučená literatura	33
Další důležité pojmy	33
Úlohy k procvičení	34

Vývojová psychologie	37
----------------------------	----

Piagetova teorie kognitivního vývoje.....	38
Vývojový model Erika Eriksona	39
Doporučená literatura	39
Úlohy k procvičení	39

Sociální psychologie	41
----------------------------	----

Komunikace	41
Atribuce	42
Postoje	42
Kognitivní disonance.....	42
Konformita	42
Poslušnost.....	43
Sociální role.....	43
Difúze zodpovědnosti	43
Doporučená literatura	44
Další důležité pojmy.....	44
Úlohy k procvičení	44

Psychopatologie	46
-----------------------	----

Abnormální chování	46
Normální chování	46
Neurotické poruchy	47
Poruchy nálady	47
Schizofrenie	47
Ostatní poruchy	48
Diagnostika	48
Léčba	48
Doporučená literatura	49
Úlohy k procvičení	49

SOCIOLOGIE	53
------------------	----

Sociologie jako věda a nástin

vývoje sociologie	54
-------------------------	----

Sociologie	54
Sociologická paradigmatata	54
Z dějin sociologie	55
Doporučená literatura	56

Další významní sociologové, sociologické směry, školy a pojmy	56
Úlohy k procvičení	56
Metody sociologického výzkumu	61
Metody sociologického výzkumu	61
Kvantitativní výzkum	61
Kvalitativní výzkum	61
Příklad výzkumu	61
Doporučená literatura	62
Další důležité pojmy	62
Úlohy k procvičení	62
Kultura – jedinec – společnost	66
Kultura	66
Socializace	66
Sociální kontrola	67
Instituce a organizace	67
Doporučená literatura	67
Další důležité pojmy	67
Úlohy k procvičení	68
Sociální struktura společnosti	72
Sociální stratifikace	72
Sociální mobilita	72
Sociální status	72
Sociální role	73
Sociální útvary	73
Doporučená literatura	73
Další důležité pojmy	73
Úlohy k procvičení	74
Sociální deviace	80
Sociální deviace	80
Teorie anomie v díle Émila Durkheima	80
Teorie etiketizace	81
Teorie delikventních subkultur	81
Doporučená literatura	81
Další důležité pojmy	81
Úlohy k procvičení	82
Sociologické koncepty společnosti a analýza současné společnosti	85
Sociologické koncepty společnosti	85
Současné problémy lidstva	85
Analýza současné společnosti	85
Doporučená literatura	86
Úlohy k procvičení	86
FILOSOFIE	89
Doporučená literatura	89
Filosofie a filosofické disciplíny	90
Definice filosofie	90
Filosofické disciplíny	90
Úlohy k procvičení	91
Antická filosofie	93
Úvodní poznámka	93
Předsókratovské období	93
Klasické období	94
Helénistické období	96
Úlohy k procvičení	97
Středověká křesťanská filosofie	100
Patristika	101
Scholastika	101
Úlohy k procvičení	102
Novověká filosofie	104
Úvodní charakteristika	104
Renesanční filosofie	104
Racionalismus	104
Empirismus	105
Osvícenství	106
Immanuel Kant	107
Karl Marx	107
Friedrich Nietzsche	108
Úlohy k procvičení	109
Moderní filosofie	113
Úvodní charakteristika	113
Fenomenologie	113
Existencialismus	114
Novopozitivismus	114
Kritický racionalismus	114
Pragmatismus	115
Postmoderna	115
Česká filosofie	115
Úlohy k procvičení	115
POLITOLÓGIE	119
Státověda, ústava a politický systém ČR	120
Stát, jeho funkce a formy	120
Ústava	120
Politický režim České republiky	121
Doporučená literatura	122
Další důležité tematické okruhy a pojmy	122
Úlohy k procvičení	122
Vládní systémy v demokracii	127
Dělení demokratických politických systémů	127
Parlamentní systém	127
Prezidentský systém	127
Poloprezidentský systém	127
Doporučená literatura	128
Další důležité pojmy	128
Úlohy k procvičení	128
Volby a volební systémy	130
Volby	130
Většinový volební systém	130
Systém poměrného zastoupení	131
Volby v ČR	131
Doporučená literatura	132
Další důležité pojmy	132
Úlohy k procvičení	132
Politické strany a systémy politických stran	137
Politické strany	137
Základní typologie politických stran	137
Politické strany v ČR	138
Doporučená literatura	139
Další důležité pojmy	139
Úlohy k procvičení	139

Demokracie a nedemokratické režimy	142
Demokracie	142
Totalitarismus	143
Autoritářské režimy	143
Doporučená literatura	143
Další důležité pojmy	143
Úlohy k procvičení	144
Politická filosofie	147
Politická filosofie	147
Platón	147
Niccolò Machiavelli	147
Klasická teorie společenské smlouvy	147
Doporučená literatura	148
Další významné osobnosti politické filosofie	148
Úlohy k procvičení	149
Politická doktrína a ideologie	152
K pojmu ideologie	152
Liberalismus	152
Konzervatismus	152
Socialismus	152
Fašismus	153
Feminismus	153
Environmentalismus	153
Náboženský fundamentalismus	154
Doporučená literatura	154
Další důležité pojmy	154
Úlohy k procvičení	154
Mezinárodní organizace	158
Mezinárodní organizace	158
United Nations Organization	158
North Atlantic Treaty Organization	159
Doporučená literatura	159
Další důležité pojmy	159
Úlohy k procvičení	160
PRÁVO	163
Doporučená literatura	163
Základy teorie práva	164
Teorie práva	164
Právo	164
Právo přirozené a pozitivní	164
Právo soukromé a veřejné	164
Právo hmotné a procesní	165
Mezinárodní právo	165
Právo Evropské unie	165
Typy právních kultur	165
Prameny práva	165
Specifické rysy právních norem	166
Právní síla norem	166
Působnost právních norem	166
Publikace právních norem	166
Osoby jakožto subjekty práva	167
Fyzická osoba	167
Právnícká osoba	167
Orgány veřejné moci	167
Právní řád České republiky	167
Tvorba právních norem	168
Soudní systém ČR	169
Soustava obecných soudů ČR	169
Úlohy k procvičení	170
Ústava ČR a Listina základních práv a svobod	176
Ústava ČR	176
Listina základních práv a svobod	177
Obsah LZPS	177
Úlohy k procvičení	178
Občanské právo	180
Úvodní charakteristika	180
Občanskoprávní vztahy	180
Smlouvy podle občanského zákoníku	181
Smlouvy uzavírané se spotřebitelem	182
Distanční smlouvy	182
Nepojmenované smlouvy	182
Smlouvy podle zákona o obchodních korporacích	182
Závazkové právo	182
Zajištění a utvrzení dluhů (pohledávek)	182
Lichva a neúměrné krácení	183
Vlastnictví	183
Náhrada škody	184
Věcná břemena	184
Stavba jako součást pozemku	184
Rodinné právo	185
Formy právních režimů náhradní péče o dítě	186
Dědictví	187
Dědění ze zákona	187
Zreknutí se dědického práva	188
Dědictví s podmínkou	188
Dědění ze závěti	188
Dědická smlouva	189
Výhrada soupisu pozůstalosti	189
Odkaz	189
Vydědění	189
Občanské soudní řízení	189
Úlohy k procvičení	190
Trestní právo	203
Trestní právo	203
Trestný čin	203
Trestní odpovědnost	203
Okolnosti vylučující protiprávnost	203
Dělení trestných činů	204
Trestní sankce	204
Druhy trestů	204
Trestní právo procesní	205
Orgány činné v trestním řízení	205
Trestní řízení	205
Opravné řízení	206
Trestní větve obecného soudnictví	206
Úlohy k procvičení	207
Pracovní právo	215
Pracovní právo	215
Základní zásady pracovněprávních vztahů	215

Účastníci pracovněprávních vztahů	215	EKONOMIE	281
Pracovněprávní vztahy	216	Doporučená literatura.....	281
Pracovní poměr	216	Ekonomie jako věda a nástin dějin	
Pracovní smlouva	216	ekonomického myšlení	282
Zkušební doba	217	Ekonomie	282
Skončení pracovního poměru	217	Statky a potřeby	282
Odstupné.....	218	Positivní a normativní ekonomie	282
Odpovědnost za škodu a náhrada škody	218	Makroekonomie a mikroekonomie	282
Úlohy k procvičení	218	Základní ekonomické otázky	282
EVROPSKÁ INTEGRACE	223	Ekonomické systémy.....	282
Doporučená literatura.....	223	Ekonomické subjekty	283
Dějiny evropské integrace	224	Ekonomické zdroje.....	283
Evropská unie	224	Nástin dějin ekonomického myšlení	283
Idea evropské integrace	224	Úlohy k procvičení	285
Členské státy a letopočet jejich přistoupení	224	Základní makroekonomické pojmy	289
Smlouvy zakládající evropskou integraci	224	Magický čtyřúhelník	289
Začlenění České republiky do Evropské unie	225	Hrubý domácí produkt (HDP)	289
Úlohy k procvičení	225	Hrubý národní produkt (HNP)	289
Klíčové instituce Evropské unie		Inflace	289
a jejich fungování	231	Nezaměstnanost.....	290
Evropská rada	231	Obchodní bilance.....	290
Rada Evropské unie	232	Hospodářský cyklus	290
Evropská komise	232	Další důležité pojmy	291
Evropský parlament.....	233	Úlohy k procvičení	291
Další důležité instituce	233	Základní mikroekonomické pojmy	295
Úlohy k procvičení	233	Nabídka a poptávka	295
Euro, rozpočet EU a schengenský prostor	238	Tržní rovnováha	295
Evropská hospodářská a měnová unie	238	Konkurence	296
Euro	238	Druhy konkurence	296
Rozpočet EU	239	Podnikání.....	296
Schengenský prostor	239	Obchodní korporace	296
Úlohy k procvičení	240	Živnost.....	297
Politiky EU a právo EU	244	Další důležité pojmy	298
Politiky EU	244	Úlohy k procvičení	298
Evropské právo.....	245	Peníze a bankovníctví	303
Úlohy k procvičení	246	Peníze	303
MODERNÍ DĚJINY	251	Měnový kurz a mezinárodní měnový systém... ..	303
Doporučená literatura	251	Bankovní soustava.....	304
Období 1848–1918	252	Cenné papíry	304
Přehled základních témat	252	Burza	305
Úlohy k procvičení	252	Osobní finance.....	305
Období 1918–1945	261	Úlohy k procvičení	306
Přehled základních témat	261	Hospodářská politika a funkce centrální	
Úlohy k procvičení	261	banky	309
Období po roce 1945	269	Hospodářská politika	309
Přehled základních témat	269	Centrální banka	309
Úlohy k procvičení	269	Státní rozpočet.....	310
		Daně a daňová soustava	311
		Koncepce hospodářské politiky	311
		Úlohy k procvičení	311
		Cvičný test	317
		Klíč řešení	327